

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημερήσια Πολιτικά και Οικονομικά Εφημερίδα

Αλλαγής σκηνικού

Η γεωστρατηγική σημασία της Τουρκίας για τη Δύση υπήρξε μια σημαντική, αν όχι η πιο βαρύνουσα, παράμετρος ως προς τη διαμόρφωση συσχετισμών δυνάμεων για την Ελλάδα. Διαρκώντας τον Ψυχρού Πολέμου, η Τουρκία αξιοποίησε την ιδιότητα της ως μοναδικής χώρας μέλους του ΝΑΤΟ που είχε χερσαία σύνορα με τη Σοβιετική Ένωση και απέσπασε μια εννοϊκή ειδική μεταχείριση από τις ΗΠΑ. Το τέλος της διπολικής αντιπαράθεσης - πριν από δέκα ετη - δεν αιφνιδίασε την πολιτικοστρατιωτική ελίτ στην Αγκυρα: Από το 1979, την εταιρία της ιωακμικής επαναστάσεως στην Τεχεράνη, είχε αρχίσει να προβάλλει την Τουρκία ως προπύργιο της Δύσεως κατά του ιωακμικού ριζοσπαστισμού και του αραβικού ριζοσπαστικού εθνικισμού.

Η αναγγελία ενάρξεως διαλόγου Συρίας - Ισραήλ δεν εμπνέει μόνον αισιοδοξία για μια ενρύτερη συνολική σταθεροποίηση στην περιοχή της Μέσης Ανατολής. Παρουσιάζει στρατηγικών διαστάσεων ενδιαφέρον για την Αθήνα, καθώς η αίσια εκτίμηση του θα οδηγήσει στην πλήρη αποδυνάμωση της επιχειρηματολογίας της τουρκικής κυβερνώσας ελίτ για τον ρόλο της Αγκυρας στην περιοχή. Πρώτα από όλα θα σημειωθεί η εκ των πραγμάτων υποβάθμιση της διμερούς στρατιωτικής συνεργασίας Ισραήλ - Τουρκίας, που είχε ως ζήτημα την άσκηση πιέσεων επί της Δαμασκου.

Η εξομάλυνση των σχέσεων της Συρίας με το Ισραήλ προϋποθέτει τη συγκατάθεση της Τεχεράνης για την ειρήνευση στο Νότιο Λίβανο, λειτουργεί δηλαδή προσηθητική ως προς τη δυναμική αποκαταστάσεως ομαλών σχέσεων ανάμεσα στις ΗΠΑ και το Ιράν. Πρόκειται για μια δυναμική που δεν θα στερήσει απλά και μόνον από την Αγκυρα το ρόλο του προπύργιου της Δύσεως, αλλά θα επηρεάσει δύο μέτωπα, στα οποία διακινούνται ζωτικά τουρκικά συμφέροντα: το κοινοτικό πρόβλημα και τη διαμάχη για τη μεταφορά του ενεργειακού πλούτου της πρηνής ΕΣΣΔ στις ανοικτές θάλασσες.

Εχοντας κλείσει το νότιο μέτωπό της η Συρία θα αντιταχθεί σθεναρά στα τουρκικά σχέδια ν-φαρμαγής των υδάτινων πόρων της περιοχής, αξιοποιώντας, με τη στήριξη του Ιράν, το κοινοτικό ζήτημα.

Η πιθανή απόπειρα του ρόλου του προπύργιου της Δύσεως σε μια εχθρική και ασταθή περιοχή δεν καταγράφεται με κακότεχνη για τον ανατολικό μας γείτονα: Όσο θα συμφωνούν οι τα περιθώρια του στρατιωτικού κατεστημένου να εκβιάζει την αμερικανική και τη δυτικοευρωπαϊκή ανοχή στον εσωτερικό ανταρτισμό του και στην εξωτερική επιθετικότητα του, τόσο θα διενεργούνται οι πιθανότερες για έναν πραγματικό εκδημοκρατισμό της χώρας. Τηρουμένων των αναλογιών, θα απορούσαμε να πούμε ότι αν χρειάστηκε η κατάργηση μιας αυτοκρατορίας για να καταργηθεί το θεοκρατικό καθεστώς, σημεριο χρειάζεται να εκλείψουν οι περιφερειακές αυτοκρατορικού τύπου φιλοδοξίες για να υπάρξει εκδημοκρατισμός στην Τουρκία.

Είναι η δεύτερη φορά μέσα σε λίγες μέρες που «επιήρωμας» το ΠΑΣΟΚ μιλάει για πρόωγες εκλογές: την πρώτη διά στόματος Κώστα Σημίτη, και χθες με τις δηλώσεις που έκανε ο γραμματέας του Κινήματος κ. Κώστας Σκανδαλίδης (εξερχόμενος του προεδρικού μεγάρου - αν κάτι μπορεί να σηματοδοτεί αυτό...) και μάλιστα προσδιορίζοντας ως ημερομηνία την 26η Μαρτίου - μια ημερομηνία που «παίζει» πολύ τον τελευταίο καιρό στα ΜΜΕ και τις εκτιμήσεις «αναλυτών», αλλά πρώτη φορά διατυπώνεται κατά τρόπο σαφή και «οριστικό».

«Οριστικό», τώρα - καλά, «θα δείξει!» Γιατί οι πληροφορίες λένε πως, παρά τις διαψεύσεις (και χθες, ακόμη, από τον εκτελούντα χρέη κυβερνητικού εκπροσώπου κ. Νίκου Αθανασάκη), το ενδεχόμενο οι διαδικασίες εκλογής Προέδρου να αρχίσουν αρκετά νωριτερα (παρέχει «παράθυρο» το Σύνταγμα, σύμφωνα με κάποιες ερμηνείες του) δεν έχει... φύγει από το μυαλό της κυβέρνησης, που θα ήθελε να «παίξει» με την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης για την ένταξη μας στην ΟΝΕ όσο πιο κοντά γίνεται με το στήσιμο των καλών!

Δεν μένει πια καμία αμφιβολία πως το κυβερνών Κίνημα θέλει (άρα: θα κάνει κιόλας!)

«Φονταντέλα, τσαρούχ' φωνταρέ...», πολλή ακινησία σε στάση λεβέντικη και ενθνετή για τους Ενζόνους της Προεδρικής Φρονιάς (το αγαπημένο φωτογραφικό «θέμα» των τουριστών!) και η γάθη τόσο «επιείκηση» του συνοδού των φρονιών, για κάποιο φτιάξιμο της φούντας, ίσως της φονταντέλας, ακόμη και διαρκητικό... Ξυπόδη της μύτης του ακινητού Ενζώνα, απισοαίτη!

τις εκλογές στις αρχές του 2000 - άλλο τώρα που το βολεύει να «φορτώσει» την πρόωγη διεξαγωγή τους στην «αδιאלλαξία» της Ν.Δ., να συμφωνήσει στο πρόσωπο του κ. Στεφανούπουλου (την... μέχρι στιγμής αδιאלλαξία, δηλαδή, για να εξηγηθούμεθα - «αύριο» ποιος μπορεί να ξέρει!): Να δούμε, βέβαια, και τι θα «βγάλει» το Ελαϊνικό και πως θα... παρουσιασθεί στην Κοινή Γνώμη αυτό που θα «βγει»!

Οι πληροφορίες και η «γεύση» από το Ελαϊνικό και τις επαφές που άρχισε ήδη εκεί ο πρωθυπουργός, χθες συναντήθηκε με τον Φινλανδό πρωθυπουργό και προδρεύοντα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, κ. Λιπενεν) αλλά και τις διαβουλεύσεις που πυρετωδώς διεξάγονται σ' επίπεδο αντιπροσωπειών είναι πως «ίσως» βρισκόμαστε λίγο πιο κοντά στο να... απ' ό,τι στο «όχι» για ν' αναγνωριστεί στην Τουρκία η ιδιότητα της «προς ένταξη» χώρας...

Ο πρωθυπουργός δήλωσε πως «συνεχίζονται οι διαπραγματεύσεις για να πετύχουμε αυτό που θεωρούμε σωστό, μια λύση στα προβλήματα της διέρυνησης που να εξασφαλίζει τα συμφέροντα της χώρας μας αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και είναι θέματα πολύπλοκα στα οποία υπάρχουν διαφορετικές απόψεις - εμείς εμμένουμε και θα συνεχίσουμε να εμμένουμε...», συμφωνοί. Απ' ό,τι ακουγεται, όμως, χωρίς να μπορεί κανείς να είναι απολύτως σιγούρος για την τελική έκβαση, το μν θέμα της αναγνώρισης της δικαιοδοσίας του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης από την Τουρκία φαίνεται να «καλύπτεται» από τη δήλωση Τζεμ περί «εναρμονισμού με τις προβλέψεις της Ε.Ε.», για την επίλυση των διαφορών και την αποδοχή των προβλέψεων της «ατζέντας 2000», το δε ζήτημα της Κύπρου και της απόρροιας ενταξιακής διαδικασίας στην Ε.Ε., πιθανότατα (κι αν κάτι δεν αλλάξει δραματικά την τελευταία στιγμή...) να καλυφθεί από τη διατύπωση των «συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου», που θα λένε σε γενικές γραμμές ότι οι «15» επιθυμούν η ενταξιακή διαδικασία να συμβάλει στην επίλυση του κυπριακού προβλήματος, αλλά «δεν αποτελεί αυτή η κατάληξη προαπαιτούμενο για την ένταξη της Κύπρου...», μια διατύπωση που θα ικανοποιεί τις πάγιες ελληνικές θέσεις.

Μια τέτοια κατάληξη δεν σημαίνει, φυσικά, ότι δεν θα προκαλέσει την αντίδραση της αντιπολίτευσης, αφού η Ν.Δ. έχει ήδη καταστήσει σαφές ότι για να δεχθεί το «ναί» απαιτεί σαφείς «διασφαλίσεις» (και το τι είναι «σαφές» αλλά και «διασφάλιση» θα αποτελέσει το αντικείμενο συζητήσεων και... διαμάχης τις προσεχείς ημέρες - αν τελικά επιβληθεί από πλευράς μας τ' αναγκαίο, απισοαίτη!

Όσον αφορά, τώρα, την επίσημη θέση του ΣΥΝ, μάλλον «πλησιάζει» αυτήν της Ν.Δ. («ναί» στον ευρωπαϊκό προσανατολισμό της Τουρκίας, αλλά με σαφείς διασφαλίσεις των ελληνικών συμφερόντων...), αν και εμφανίζεται λιγότερο αδιάλλακτο από απισοαίτη!

ΑΝΕΜΟΔΕΙΚΤΗΣ...

«Εσκασε» μού χαμόγελο χθες στα χαίλη όσων ασχολούνται με τη Σοφοκλήσει! Υστερα από 7 συνεχείς συνεδριάσεις πτώσεως, ο γενικός δείκτης «ταϊμπρε» λγίκι (στο +0.34% - «απροστά στ' ολότελα, καλή κι η Παγαγιώτανα»), με τη... γενναία συμμετοχή των «βαριών» τραπεζικών τίτλων (γεγονός που προδότησε κάποια... «παρακινούμενα» σενάρια), αλλά με τζίρο στα πιο χαμηλά επίπεδα των τελευταίων μηνών, πιο κάτω από τα 200 δισ. Παρά τη χαμηλή «κινητικότητα», πάντως, τα τρέφωνα (κινητά, ακίνητα και... ετ' ύμων - όπως βλέπουμε στη φωτογραφία!) των χρηματιστών «άναψαν», όχι τόσο από «εντολές» πειλών όσο από εφθήσεις, αν «ήθελε η ώρα; Να μπιόμε η... έχει ακόμη περτέτα;», των «μικρών» κινήσιων παικτών, τον... Ξέχασαν εκείνα τα αλήστου μνήμης «αγόρασε μου ό,τι βρεις» και προσέχουν όχι μόνο το παίζον, αλλά και... τι σκέφτονται ακόμη!

ενώ το ΔΗΚΚΙ, που θέλει να νομίζει πως εκπροσωπεί το λεγόμενο «πατριωτικό ΠΑΣΟΚ» (αδυνατούμε να κατανοήσουμε τον όρο - αλλά υπάρχει ως τέτοιο!) δεν... θέλει υπό την οποιοδήποτε προϋπόθεση την άρση του «βέτο» (εκτός αν... αυτοματοποιηθεί δημοσίως η Τουρκία - κατά κάποιο τρόπο!), το δε ΚΚΕ δεν θέλει την Τουρκία στην Ε.Ε., για να... γλιτώσει ο τουρκικός λαός από τα «δείνα» που μια τέτοια ένταξη συνεπαγεται, όπως ακριβώς ήταν και είναι αντίθετο και στην ελληνική ένταξη στην ΕΟΚ - για λόγους δηλαδή... ιδεολογικούς!

Μπορεί να ακουγεται παράδοξο, αλλά διατυπώθηκε ως επίσημη θέση και χθες από το μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ κ. Τακν Τσιγγιλά! Τώρα, πως το ΚΚΕ νομιμοποιείται να... εκφράζει τον τουρκικό λαό είναι μια λεπτομέρεια που για να διευκρινισθεί πρέπει να ανατρέξει κανείς στα... ακοινωμένα κιτάπια του διεθνισμού!

Και στην Τουρκία, πάντως, η «αίσθηση» που δημιουργείται από τα δημοσιεύματα του Τύπου, είναι πως η όλη υπόθεση βρίσκεται «στο παρα 5» του να δοθεί στην χώρα η ιδιότητα της «προς ένταξη» - αν και για λόγους «ασφαλείας» ή ακόμη και δημιουργία εντυπώσεων για «μεγάλη μάχη» που δίνει η κυβέρνηση, ο υπουργός Εξωτερικών κ. Τζεμ δήλωσε χθες ότι «αν τελικά δεν αναγνωριστεί στην Τουρκία αυτή η ιδιότητα, δεν θα «ναί και το τέλος του κόσμου» το οποίο όμως θετικό αποτέλεσμα θα αποτελέσει ποσών ακινη...

ρής και επίπονης διαπραγματεύσεως... -Εχουν βλέπετε κι εκεί «εσωτερικό μέτωπο», και ανάγκη για δημιουργία εντυπώσεων!

Ως πολιτικό πολύ έμπειρο, και απολύτως χρήσιμο για οποιοδήποτε κόμμα (με ιδιαίτερη έμφαση σ' αυτό του... «οποιοδήποτε!») χαρακτήρισε χθες η υπουργός Εσωτερικών και Δημόσιας Διοικήσεως κ. Βάσω Παπανδρέου τον ανεξάρτητο βουλευτή κ. Γιώργο Σουφλιά, συνεχίζοντας με τον τρόπο της το «παίχνιδι» που έχει αρχίσει σχετικά με το τι τελικά θα δοθεί στις επόμενες εκλογές ο ανεξάρτητος βουλευτής...

Επί της ουσίας, κανείς δεν μπορεί να έχει διαφορετική άποψη για το ηθός και τη σοβαρότητα, την πειρα και την αποτελεσματικότητα του «Σαρακασάνου» πολιτικού - διερωτώμεθα, όμως, σ' επίπεδο «τακτικισμού» σε τι αποβλέπουν όλα αυτά τα δημόσια «αγκαλιάσματα» του ΠΑΣΟΚ προς τον κ. Σουφλιά! Μάλλον να «κόψουν τις γεφυρές» σε μια ενδεχόμενη (αν και όχι τόσο πιθανή - με υπαιτιότητα της Ρηνγίλις...)